

බෞද්ධ වත් පිළිවෙත්

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ හිටපු ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්යාණි
ශාස්ත්‍රපති සුධර්මා පණ්ඨිත මහත්මනිය විසින්

“වත්තං න පරිපුරෙන්නො න සීලං පරිපුරති” යන බුදු වදනට අනුව විමුක්ති මාර්ගයේ පළමුවැනි ප්‍රතිපදාව සීලස්කන්ධය සම්පූර්ණ කර ගැනීමට නම් වත් පිළිවෙත් පළමුවෙන් ම හඳුනාගෙන ඒවා අනුව තම ජීවිතය සකස් කර ගැනීමට උත්සුක විය යුතු යි. දෛනික ජීවිතයේ දී වත් පිළිවෙත්වල නිරතවීමෙන් ඒ තැනැත්තා නිරායාසයෙන් ම හොඳ ශික්ෂණයක් ලබයි. අභ්‍යන්තර මෛත්‍රී කරුණාවෙන් යුක්ත වන අතර බාහිර ඇවතුම් පැවැතුම් ද සංවරශීලී වෙයි.

දවස ආරම්භයේ දී තමා අයත් කටයුතු ටික පිරිසිදුව පිළිවෙළට අනෙක් අයට කරදරයක් නොවන සේ කළ යුතු ය. මුහුණ අතපය සෝදා ගැනීමට තමා පාවිච්චි කරන නාන කාමරය ඉතා පිරිසිදුව පිළිවෙළකට තබා ගත යුතු ය. තමා නිසා නාන කාමරය අපවිත්‍ර වුවහොත් එය අනෙකකු ලවා ශුද්ධ කරන්නට නො තබා තමා විසින් ම පිරිසිදු කර ගත යුතු ය. තමන් පාවිච්චි කරන සබන්, දත් බුරුසු, තුවා ආදී දේවල් හැම තැන ම නො විසුරුවා නියම තැන තබා ඊළඟට පාවිච්චි කරන්නට එන තැනැත්තාට කරදරයක් නොවන සේ තැන්පත් කළ යුතු ය. මෙයින් පරාර්ථකාමී ගුණය නිතැතින් ම තමා තුළ වැඩේ.

දස පුණ්‍ය ක්‍රියාවල එන “වෙය්‍යාවච්ච” යන පුණ්‍ය කර්මයෙන් අදහස් වන්නේ ද වත් පිළිවෙත් කිරීම පින් වැඩෙන ක්‍රියාවක් වශයෙන් ය. බුද්ධෝපස්ථාන පින මහත් ආනිසංස දයක ක්‍රියාවකි. තම තමන්ගේ නිවෙස්වල බුදු කුටියක් සාදාගෙන උදේ සවස මල් පහන් සුවද දුම්, බෙහෙත් ගිලන්පස, ආහාර ආදිය පිදීමෙන් තමන්ට දෙව් රැකවරණයන් ලැබේ. ඉරු දින පන්සලට ගිය විටත් බෝ මළුව අතුගෑම, මල් ආසනවල නියෙන පරමල් ඉවත් කර මල් ආසන සේදීම, පහන් පත්තු කරන විට, පහන්වල තිබෙන දැලි කුණු රෙදි කැබැල්ලකින් ඉවත් කොට පත්තු කිරීම ආදී වතාවත් කිරීමෙන් තම තමන්ගේ සන්තානයන් පිරිසිදු වන අතර “වෙය්‍යාවච්ච” නම් පුණ්‍ය කර්මයන් සිදුවේ.

විනය පිටකයේ චූල්ලවග්ග පාළියේ බුදු රජාණන් වහන්සේ භික්ෂු - භික්ෂුණීන් වහන්සේලාට අනුදූන වදරා ඇති සේනාසන වත, හත්තග්ග වත ආදී වත් පිළිවෙත් ගිහියන්ට ද ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් ය. ආවාසය පිරිසිදු කරන ආකාරය, බඩුමුට්ටු පවිත්‍ර කළ යුතු සැටි මනාව දේශනා කොට ඇත. ආවාසයේ තිබෙන බඩු මුට්ටු පවිත්‍ර කරන විට ඒවා දෙර කවුළුවල නො ගාවමින් නො ගටමින් එළියට අරගෙන සුද්ධ පවිත්‍ර කොට ඒ බඩු තිබිය යුතු තැන ම තබන ලෙස වදරා ඇත. බිත්තිවල මකුළු දෑල් තිබේ නම්, ඒවා මකුළුවාට හානියක් නොවන ලෙස ඉහළ සිට පහළට කඩා දමන සැටි ද දේශනා කොට ඇත. බිත්තියේ කුණු පැල්ලම් තිබේ නම් ඒවා රෙදි කැබැල්ලක් තෙමා මිරිකා ඒ කුණු පැල්ලම් තිබෙන තැන් පිස දමිය යුතු ය. බිම නිතර ම අතුගා කුණු ඉවත් කළ යුතු බව දක්වා ඇත. මේ වත් පිළිවෙත් සාමාන්‍ය ගිහි ජීවිත ගත කරන අයට ද ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් ය. සිත එකඟ කර ගැනීමට මේ වත් පිළිවෙත් බෙහෙවින් උපකාර වේ.

ආයු, වර්ණ, සැප, බල ආදිය ලබන්නට ගිහි පැවිදි සැම දෙනා ම කැමතියි. මේවා ලබා ගැනීමට විවිධ ආහාර පාන, බෙහෙත් ජාති පරිභෝග කිරීමට ද, රූපලාවණ්‍යාගාරවල පිහිට පතන්නට ද අද සමාජයේ බොහෝ දෙනා පුරුදු වී ඇත. වැඩිහිටි ගෞරවය දැක්වීමෙන් මේ සියල්ල ලබා ගත හැකි බව “අභිවාදන සිලිසස නිච්චං චුද්ධාපවායිනො” යන ගාථාවෙන් අපට පැහැදිලි වේ. විනය පිටකයේ දක්වා ඇති උපාධ්‍යාය, ආචර්ය වත් සහ සද්ධිවිහාරික, අන්තේවාසික වත්වලින් ද වැඩිහිටි ගෞරවය දැක්වීමේ වටිනාකම පැහැදිලි වේ. තම ගුරු ස්වාමීන් වහන්සේලාට අවශ්‍ය දේ සම්පාදනය කොට, කැඳ ආදිය ඇත් නම් පූජා කොට, කැඳ බිවාට පසු පැන් දී කැඳ වැළඳු භාජනය පිළිගෙන පහත් කොට කිසි දෙයක නො ගටමින් සෝද තැන්පත් කළ යුතු ය. එය විනය පිටකයේ වත්තක්ඛන්ධයෙහි සඳහන් වී ඇත්තේ මෙසේ ය. “නීචං කත්වා සාධුකං අපරිසංසන්තෙන ධොවිත්වා පටිසාමෙතබ්බං”.

ගමනක් යන විට ගුරු ස්වාමීන් වහන්සේට ඉතා ඇත්ව හෝ ඉතා ළඟ නො යා යුතු ය. දෛනික වැඩ කටයුතු කිරීමේ දී ඉතා යටහත් පහත්ව වැඩිහිටි ගෞරවය ඇතිවන සේ කළ යුතු බව මෙයින් පැහැදිලි වේ. ආචාර්ය, උපාධ්‍යායන් වහන්සේලා කථා කරද්දී සද්ධිවිහාරික,

අන්තේවාසික ස්වාමීන් වහන්සේලා අතරතුර කතා නොකළ යුතු බව ද දන්වා ඇත. මෙසේ කිරීමෙන් නිරායාසයෙන් ම අප තුළ වැඩිහිටි ගෞරවය එක්ක ම අනතිමානී ගුණය ද වැඩි දියුණුවට පත් වේ. දස පුණ්‍ය ක්‍රියා අතරින් “අපවායන” යන පුණ්‍ය කර්මය ද වැඩේ. එසේ ම මහා මංගල සූත්‍රයේ එන “ගාරවො ච නිවාතො ච” යන ගුණාංග දෙක ද තම චිත්ත සන්තානයෙහි වර්ධනය වේ.

බුදු දහම අනුපූර්ව ප්‍රතිපදාවකි. දෛනිකව තමා කරන වැඩ කටයුතුවල දී බෞද්ධ වත් පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමෙන් සීල ප්‍රතිපදාව සම්පූර්ණ කර ගනිමින් සමාධි, ප්‍රඥ, ප්‍රතිපදාවත් සමඟ විපස්සනා භාවනා මගින් වැඩි දියුණු කරගෙන අපට මාර්ග ඵල පිළිවෙලින් නිර්වාණය සාක්ෂාත් කර ගත හැකි ය.

උපුටා ගැනීම - 2560/2017 බෞද්ධ ළමයා, නවම් කලබ (පෙබරවාරි)

***M’āvamaññetha puññassa – ‘na maṃ taṃ āgamissati.’
Udabindunipātena – udakumbho’pi pūrati
Pūrati dhīro puññassa -thokathokam pi ācinam***

*Let no one regard merit lightly
Thinking, ‘The results of merit will not touch them.’
The wise will be full of merit, gradually collected,
As a water pot is filled by water, drop by drop*

(Dhammapada v 122)

[Go to Table of Content](#)